

**Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ.1.07/3.2.08/03.0035**

PRÁVO

**Základy občanského práva hmotného, systematika
občanského zákoníku a základní pojmy občanského práva
hmotného**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Co upravuje občanské právo?

- Osobní a majetkové poměry osob
  - Základní vlastnické poměry osob
  - Právní principy – rovné postavení
  - Prostředky */změny/zániku práv a povinností
  - Sankce
-
- Lex generali (§ 9 odst. 2 NOZ)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rekodifikace soukromého práva

- **Dříve:**

zákon č. 40/1964, občanský zákoník,

zákon č. 513/1991, obchodní zákoník,

zákon č. 94/1963, o rodině

- **Nyní:**

z. 89/2012, občanský zákoník (NOZ)

z. 90/2012, o obchodních korporacích (ZOR)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Změny:

- Terminologie
- Koncepce
  - viz. předešlý slide
- Zásady
  - 1. autonomie vůle (už ne rovnost stran!)
  - pacta sunt servanda
  - ochrana slabší smluvní strany
  - větší míra dispositivnosti

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Členění noz

- část I. – obecná část – zásady – osoby – výklad pojmů společných pro celý zákon
- část II. – rodinné právo
- část III. – absolutní majetková práva(např. vlastnictví) dědické právo
- část IV. – relativní majetková práva
  - obecně o závazcích, smlouvy, protiprávní jednání, závazky z deliktů/jiných právních důvodů

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ústřední pojmy NOZ

- člověk
- věc
- vlastnictví

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Co je tedy občanské právo?

- § 1 odst. 1 NOZ
- § 1 odst. 2 – základní rys občanského práva legální licence a autonomie vůle!
- Ot.: Můžu nebytový prostor pronajmou jako byt?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zásady soukromého práva § 3

- odst. 1 = má svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhých aneb každý svého štěstí strůjce
- ochrana života, zdraví a integrity jednotlivce
- rodiny a rodičovství
- ochrana slabších
- pacta sunt servanda
- ochrana vlastnického práva

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- presumpce průměrného rozumu (§ 4)
- akcentace odbornosti jednotlivých osob a jejich odpovědnosti (§ 5)
- § 11 – zásada jednotnosti a vzájemné provázanosti kodexu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Další výčet hlavních zásad

- zásada rovnosti účastníků - LZPS
- nikdo nemůže být soudcem ve vlastní věci (nemo iudex causa sua) § 12
- autonomie vůle účastníků – kontraktační proces, dědická smlouva, zřízení věcných břemen,
- nikoho nepoškozovat – neminem laedere
- prevence vzniku škod a újmy
- nikomu neškodí ten, kdo vykonává své právo –ale zákaz šikanózního výkonu práva (§ 1012)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Další výčet hlavních zásad

- ochrana dobré víry (§ 7, nabytí vlast.práva od neoprávněného)
- nikdo nemůže mít prospěch ze zneužití práva - nemo turpitudinem suam alegare potest(§ 6)
- nemo plus iuris
- neznalost zákona neomlouvá – ignoraia legis non excusat
- zákaz odepření výkonu spravedlnosti – denegationis iustitae
- vigilantibus iura (např. promlčení, prekluze práva)
- tomu, kdo to chce, neděje se křivda – volenti non fit inuria

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

občanskoprávní vztahy

- z čeho vznikají?
  - z právního jednání
  - z protiprávního jednání (deliktu)
  - z jiných právních skutečností
    - =>část IV.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Prvky občanskoprávních vztahů

- subjekty
- obsah
- objekt
- předmět

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Osoby

- Osobnost (§ 15 odst. 1) x svéprávnost (§ 15 odst. 2)
- člověk (§ 19)
- právnická osoba (§ 20)
- stát - je zvláštním druhem právnické osoby?
- Osoba blízká

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Člověk

- právní osobnost (§ 23) – od narození do smrti
  - Kdy je počátek lidského života? Kdy nastává smrt?
  - nasciturus
- svéprávnost (§ 30)
  - zákaz dětské práce
  - emancipace a manželství
  - duševní porucha a způsoby řešení situace
- omezení svéprávnosti
- integrita jednotlivce a „informovaný souhlas“

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Člověk

- část II. NOZ
- příbuzenství
  - pokrevní
  - právní
- ochrana lidské důstojnosti, soukromé, integrity
  - § 19
  - § 81 – ochrana zejména života, zdraví, cti atd.
    - co je to podle vás osobnost?
  - při zásahu - § 2951 -> zadostiučinění (popř. i peněžité)
  - sekundární oběti - § 2971

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Právnícké osoby

- teorie reality x teorie fikce => přičitatelnost
- Právnícká osoba je organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná. Právnícká osoba může bez zřetele na předmět své činnosti mít práva a povinnosti, které se slučují s její právní povahou.
- Lze právníckou osobu „zabít“? Má tedy právo na život? Náleží ji lidská práva?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Právnícké osoby - dělení

- korporace
  - obchodní korporace (z 90/2012)
  - spolek
- fundace (nadace)
- ústavy
- registrační princip

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ustavení a vznik

- ustavení = založení
  - ZPJ, zákon, rozh.org.veř.moci, jiný způsob
  - minimální požadavky:
    - název (x obchodní firma), sídlo, předmět činnosti
    - statutární orgán + ustanovení + první členové
- vznik
  - veřejný rejstřík
  - účinnost zákona
- statutární org., nejvyšší org., kontrolní org. – corporate governance

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jednání před a po vzniku, zrušení zánik po

- jednání před vznikem (§ 127)
- jednání za PO (§ 161n.) – oprávnění statut. org., překročení oprávnění, řádný hospodář
- účel PO (§ 144, 145, 146)
- orgány PO – indiv. x kolektiv. – osobní výkon funkce
- zrušení -> likvidace -> zánik (výmaz z VR, skončením likvidace)

odlišení neplatnosti právnické osoby! (§ 128 -130)

- prohlašuje soud
- § 128 – důvody
- zachování platnosti doposud učiněných PJ

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ústav (§ 402) – z.ú či zapsaný ústav

- PO ustavená za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím osobní nebo majetkové složky
- orgány:
  - správní rada – kontrolní čin.
  - ředitel

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Fundace (§ 303)

- x svěřenecký fond
- 1. nadace – v názvu „nadace“
  - cíl: trvalá služba společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu
  - účel: veřejně prospěšný x dobročinný
  - nesmí podporovat pol. strany a hnutí + obecný § 145
  - ustavuje se nadační listinou/pořízením pro případ smrti
- 2. nadační fond – „nadační fond“
  - ustanovuje se zakladatelskou listinou/pořízením....
  - v názvu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Korporace - spolek

- rozdíl od obchodních korporací
- =samosprávný dobrovolný svazek osob(členů)
- hlavní činnost (nesmí být podnik.) x vedlejší činnost
- atypické rozdělení zisku
- svaz
- orgány
  - členská schůze
  - nejvyšší orgán
  - kontrolní či rozhodčí komise - fakultativní

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zastoupení - obecně

- pojem
- zástupce x zastoupený
- 2 důvody vzniku
- úprava § 436n. x zastoupení podnikatele(§ 430)!
- otázka dobré víry
- řešení rozporu v zájmech
- substituce
- překročení oprávnění – nutné schválení

smluvní zastoupení

- zmocnitel x zmocněnec
- smlouva o zastoupení x plná moc
- překročení zastupitelského oprávnění
- účinky odvolání zmocnění
- zánik:
  - realizací
  - odvoláním/vypovězením
  - smrtí či zánikem

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

prokura

- lze i pro určitou pobočku či určitý závod
- u podnikatelů zapsaných v OR
- zápis do OR není konstitutivní
- osobní výkon funkce => vyloučení substituce
=> nelze udělit PO

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zákonné zastoupení

- zákonný zástupce není to samý co opatrovník! ->právní důvod vzniku
- opatrovanec x opatrovník
- střet zájmů ->kolizní opatrovník
- opatrovnictví člověka
  - povinnost opatrovníka
  - opatrovnická rada
  - správa a soupis jmění
- opatrovnictví právnické osoby

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

promlčení a prekluze – význam času

- doba (např. nájem na dobu určitou) x lhůta (prekluzivní lhůta)
- kdy v průběhu dne právo vzniká x zaniká?
- okamžik plnění povinnosti (§ 602)
- počítání lhůt
- sobota/neděle/st.svátek

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Promlčení (§ 609)

- promlčení - > naturální obligace
  - !námitka promlčení!
  - možnost započtení promlčené pohledávky (§ 617/2)
- co se promlčuje - § 610 – 615
- různé okamžiky počátku běhu lhůt (§ 619-628)
- dispositivnost při stanovení délky lhůt ->**obecná 3 roky**
- maximální délky lhůt - § 631 – 644
- stavení x přetržení běhu
- př. Stanov poslední den promlčecí lh., která započala běžet 2.5.2014

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

prekluze

- ex lege a ex officio

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

věc – res iuris

co je to věc?

ovladatelnost – užitečnost – odlišnost od osob

Př. je věcí vzduch/ vzduch v láhvi/ elektřina / prstýnek / prstýnek
na dni moře / právo / pes / vlas / ledvina a proč?

plod x užitek

hodnota věci x cena zvláštní oblíbenosti

lidské tělo

živé zvíře

majetek x jmění

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

dělení věcí

- hmotné + *ovladatelné přírodní síly* x nehmotné
- movité x nemovité
- zastupitelné x zužitelné věci
- obchodní závod x pobočka
- součást x příslušenství
  - kamínek v prstýnku (věc vedlejší x hlavní)
- **stavba součástí pozemku = supercifies solo cedit**
- cenný papír

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Př.: Harry je alkoholik a jde po poli Ronalda do svého vinného sklepa. Cestou mu upadl vlas a to ve chvíli, kdy hladil rostoucí pšeničný klas, na hlavu mu spadlo jablko. Když otevřel dveře domečku, který náleží k podzemnímu vinnému sklepu, šlápl na ocas paní Norisové, která vyskočila na zed', sepnula vypínač a tím rozpohybovala elektrickou energii. Harry dostal depresi, vyndal korek z láhve, uchopil sklenici a do ní nalil víno, přitom si vypíchl oko. V ten moment si vzpomněl, že v televizi dávají fampfrfál, vzal ovladač a naladil program.
- Kolik je v příkladu věcí? Nalezněte součásti věcí. Co je příslušenstvím?

Věcná práva

Co to je?

Úprava – část III. NOZ

Rozdíl mezi obligacemi a věcnými právy

Principy:

1. rozdílné regulace věcných pr. u mov. a nemov. věcí - > princip publicity
2. princip absolutních účinků
3. Numerus clausus – některá práva mohou být sjednána s účinky práv věcných!
4. Kogentnost úpravy věcných práv

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Druhy věcných práv

- K věci vlastní
  - Držba
  - Vlastnické právo
    - Výlučné
    - Spoluvlastnictví
    - Společné jmění manželů
- K věci cizí
  - Právo stavby
  - Věcná břemena – reálná břemena x služebnosti
  - Právo (pod)zástavní
  - Právo zadržovací
  - Správa cizího majetku

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Držba - possessio

- Držitel
- Objekt držby (§ 988 odst. 2)
- Animus possidenti + corporalis posseessio
- Nabytí – originálně x derivativně
- Kvalita držby (§ 994)
  - řádná
  - poctivá
  - pravá
  - =>rozhodné pro stanovení (ne)poctivého držitele (§ 997 x § 1000), možné vydržení a stanovení nároků držitele vůči vlast.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ochrana a uchování držby

- poskytuje soud
- ochrana nemovitosti při realizaci stavby
- ochrana pokojného stavu (dříve § 50Z) při *vypuzení*
  - svépomoc
  - -> soudní ochrana v prekluzivní lhůtě!
- zánik držby: 1. vzdání se, 2. ztráta možnosti výkonu, 3. vypuzení a absence ochrany

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

vlastnické právo = dominium

co je to? vlastnické právo x vlastnictví x jmění!!

LZPS + NOZ = základ pr.úpravy

specifikace v jiných zákonech – lesní zákon

oprávnění vlastníka

obsah (§ 1012)

omezení (vnitřní obecné § 1012) x vnější (např.):

- zákaz imisí (§ 1013) + sázení stromů
- strpění určitého chování (§ 1022, 1016/2)
- konat (§ 1014/1)
- rozhrady a nezbytná cesta

ochrana vlastnického práva/vyvlastnění

- Ochrana
  - svépomoc
  - žaloba na
  - zápurčí žaloba
- Vyvlastnění
  - na základě zákona
  - ve veřejném zájmu
  - za náhradu
  - *nejméně omezujícím způsobem*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

nabytí vlastnického práva

- originálně x derivativně, převod x přechod
- 1. přivlastnění-res nullius + derelikce!! § 1050!!
- 2. nález (§ 1051) – nálezné
- 3. přirozený přírůstek – např. strom, naplavenina
- umělý přírůstek
  - zpracování – co když náleží věc několik vlast.?
  - smísení
- stavba - !!stavba na cizím pozemku (§ 1084)!!
stavba je součástí pozemku! (krom § 3055)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

nabytí vlastnického práva

4. Vydržení (*usucapio*) + mimořádné vydrž. (§ 1095)
5. Převodem – u některých věcí opuštěna doktrína tzv. titulu a modu
  - Nemovitost od neoprávněného
    - § 984 + oprava nesouladu (§ 985) + poznámka sportnosti (§ 986 + odst. 3)
  - Movitost od neoprávněného (ne od nevlastníka)
    - specifik. situace u movitých věcí(§ 1109)
    - bazary, zastavárny (§ 1110)
    - zbytek movitostí(§ 1111)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

spoluvlastnictví

co je to? právo k celé věci -> podíl

!! změna koncepce předkupního práva – jen u pořízení pro případ smrti (6 měs.) !!

správce společné věci

správa věci

solidarita

běžné záležitosti

významné záležitosti

zatížení či opakující se plnění delší jak 10 let

oddělení a zrušení SV – věci (ne)dělitelné

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Společné jmění manželů

Co to je + účel?

Umístění úpravy

režimy SJM

Co a od kdy do SJM náleží?

Správa SJM – na čem je závislá?

zákonný režim (§ 713+714+715)

smluvní režim

3 poddruhy (§ 717) – úprava vždy do budoucna!

možnost úpravy poměrů po zániku manž. (§ 718)

zápis do veř. seznamu (§ 721)-výhody

správa ve smluv. režimu

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

režim soudního rozhodnutí / vypořádání

- podmínky legitimace soudu
- možnosti změny rozhodnutí
- limitace pravomoci soudu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Bytové spolumlastnictví - SVJ

- jednotka = byt + podíl na společných a neoddělitelných částech nemovitosti
- SVJ – vznik 5 / 3 nebo smlouvou o výstavbě
- P a P vlastníka jednotky
- SVJ – vzniká zápisem
  - stanovy + členství odvozeno od vlastn. jednotky
- quorum SVJ
- zánik SVJ a jeho následky
- akcesorické (přidatné) spolumlastnictví + jeho správa

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VĚCNÁ PRÁVA K VĚCI CIZÍ

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Právo stavby + služebnosti

pr. stavby: pojem + užití

co se stane při zániku (např. zřícení) stavby?

omezená doba trvání + náhrada

služebnosti – vlast. musí něco trpět

reálná břemena – vlast. musí něco konat

služeb- osobní x věcné

vznik – smlouvou, vydržení, pořízení, rozh. org. veř moci, ze zákona

zánik – trvalou změnou věci, smrtí opráv., dosažením věku osoby, dohodou, zánikem PO - !!nezaniká sloučením opráv. a pov. z SL

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

výčet služebností

- věcné: nezbytná cesta, služebnost inženýr. sítě, opora stavby, sl. okapu, svodu dešťové vody, právo na vodu, sl. stezky, průhonu a cesty, právo pastvy
- osobní – užívací pr., požívací právo, sl. bytu
- reálná břemena - > např. výměnek

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zástavní právo

- funkce -> zajištění dluhu! co je jejím předmětem?
- princip akcesority
- právo absolutní
- zástavní věřitel x zástavce x zástavní dlužník x osobní dlužník
- vznik: 1. zákon (např. ZP dopravce)
  - 2. rozhodnutí soudu o rozdělení pozůstalosti
  - 3. rozh. org. veř moci
  - smlouvou – forma (kdy písemná / veř. listina)
  - okamžik vzniku – zápis ve veř. seznamu/ držbou / zápisem v evidenci

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zástavní právo

na co se ZP vztahuje?

P a P zást. dlužníka/ věřitele

2 způsoby realizace ZP

pořadí Zp - > princip priority

ZP vykoná zást.věřitel s nejlepším pořadím x s nikoli nejlepším ZP

institut uvolněné hypotéky

podzástavní právo

Zadržovací právo

Co je to? PŘ. (§ 1015, 1395/1)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pojem závazku

- Úprava – č. IV. NOZ ->členění dle důvodu vzniku
  - Hlava I – obecně závazky
  - Hlava II. – z. z právních jednání
  - Hlava III. – z. z protipráv. jednání (delikt)
  - Hlava IV. – z. z jiných právních důvodů
- Nalezneme úpravu závazků i v jiných částech zák.? Případně i v jiných zákonech?
- Odlišnost od věcných práv

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ústřední pojmy – důsledně pamatovat!!!

- Závazek
- Dluh
- Pohledávka x nárok
- Věřitel
- Dlužník
- Def. - § 1721
- Předmětem závazku je plnění (§ 1722)->obsah
- F- ce závazků
- Př.:Je uzavřena kupní smlouva – co je obsahem závazku? Jaký je dluh a pohledávka a jakým osobám náleží?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Smlouva

- definice - § 1724, velká míra dispositivnosti - § 1 odst. 2
- okamžik uzavření (§ 1725)
- předsmluvní odpovědnost (§ 1729)
- smlouvy uzavírané adhézním způsobem + formulářové smlouvy -> příště
- zvláštní postavení podnikatele v závazkových vztazích - > příště
- ochrana slabší smluvní strany – proč?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

kontraktační proces - nabídka

- obsah zamýšlené smlouvy + vůle být vázán + označení navrhovatele
- výzva k podání nabídek x veřejný návrh x veřejný příslib
- Příklad: Panu Novákovi se zatoulá pes. Za jeho nález nabízí 10.000 Kč – o jaký úkon se jedná?
- zánik nabídky – ústní n., pís. vůči nepřítomné osobě (sféra vlivu adresáta)
- zrušení nabídky – i odvolatelnou nabídku!
- odvolání nabídky – (ne)odvolatelná nabídka

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

přijetí nabídky - akceptace

- lze přijmou výslovně či jednáním
- mlčení neznamena souhlas (vyjma § 1752)
- kontraoferta – co když existují dodatky či odchylky?
- Příklad: Offerent nabízí oblátovi pračku za celkové náklady 5.000,-- Kč (doručení vyzvednutím na prodejně)
  - oblát – беру ale za 4.000,-- Kč
  - oblát – беру, ale doručení do vlastních rukou
  - oblát – беру, ale chci platit hotově

Jakého jednání se dopustil oblát? Došlo jednáním obláta k uzavření smlouvy?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

spotřebitelské smlouvy

- jedná se o „smluvní typ“?
- spotřebitel – člověk uzavírající či jinak jednající s podnikatelem mimo rámec podnik.činnosti či samostatného výkonu povolání.
- podnikatel – klas. definice (§ 420) + „zprostředkovatelé“
- úprava – č. IV(hlava I.) NOZ, z. o ochraně spotř., z. o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku) (! § 2939-2943 NOZ)
- setrvační prodej -> S poctivý držitel

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

spotřebitelské smlouvy

- povinnosti podnikatele (výjimky v záležitostech každodenního života) – důkazní břemeno
- rysy spotř. smluv:
  - speciální interpretační pravidlo
  - omezení dispositivnosti
  - zákaz „nekalých klauzulí“ (§ 1813-1815)
- distanční smlouvy (§ 1828)
- smlouvy uzavírané mimo obchodní prostory
- -> zpřísněná inf.povinnost dodavatele – nedodržení pov. – prodloužení lhůty k odstoupení od sml. na 1r a 14dnů
- kdy nemůže S odstoupit od smlouvy?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

společné Pohledávky a dluhy

- aktivní a pasivní společenství -> spoluvlastnictví
- **dělitelné plnění**
  - každý z D i V má konkrétní díl – záleží na druhu solidarity
  - solidarita pasivní + prominutí dluhu V jednomu z D, prodlení V vůči jednomu z D
    - preventivní x subrogační regres (1876 odst. 1,2)
  - solidarita aktivní (zásada předstihu)
- **nedělitelné plnění** (§ 1869)
  - 1x V a více D
  - 1x D a více V

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

změny závazků

- v subjektech x obsahu
- PJ, ze zákona, z rozhodnutí org. veřejné moci

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

změna v osobě věřitele - postoupení pohledávky - cessio

- (postupitel<->postupník)
- kauza postupu – solvendi, donandi, za úplatu
- účinky vůči dlužníkovi, ručiteli, zástav. dluž.
- při úplatě ručí postupitel za dobytnost pohledávky!
- titul postupu:
  - smlouva o postoupení pohl. -> okamžik vyrozumění
  - ze zákona
- nově - globální cese

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

změna v osobě dluž.

- **1.převzetí dluhu**
  - co je to?
  - souhlas věřitele
  - převod vl. práva k věci ve veřejném seznamu a zást. právo
- **2.přistoupení k dluhu**
  - co je to?
  - pís. forma s věřitelem!
  - solidarita
  - souhlas původního dlužníka?

změna v osobě dluž.

- 3. převzetí majetku
  - limitace odpovědnosti nabyvatele x osoba blízká
- 4. postoupení smlouvy (§ 1895)
- 5. poukázka (§ 1939)
  - „poukázkou opravňuje poukazatel poukazníka, aby přijal plnění od poukázaného a poukázaného zmocňuje, aby plnil poukazníkovi na účet poukázaného“

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

změna obsahu závazku

- **1. dohoda**
  - privativní / kumulativní novace (kdy nastává?)
  - forma
- **2.narovnání**
- **3 prodlení dlužníka**
  - a)pr. od smlouvy odstoupit – ne/podstatné porušení
  - b)úrok z prodlení
  - c)náhrada škody – není-li kryta úroky
  - fixní závazky
  - nebezpečí škody na věci

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

změna obsahu závazku

- 4. Prodlení věřitele
  - odmítnutí plnění/součinnosti
  - nebezpečí škody na věci

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zajištění závazku

- a) zástavní + zadržovací právo
- b) zajišťovací převod práva
- c) finanční záruka – výstavce ručí za splnění dluhu
- d) ručení
  - důležitá výzva D!
  - účinky uznání dluhu
  - písemná forma!!
- e) dohoda o srážkách ze mzdy

Utvrzení závazku

- a) uznání dluhu
  - písemná forma, náležitosti
  - domněnka uznání – placení úroků, plnění dluhu z části
- b) smluvní pokuta
  - nemusí být písemná forma
  - nikoli jen peněžitá forma
  - náhrada škody
  - uhrazení pokuty ve vztahu k dluhu
  - moderace až do výše škody

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zánik závazku

- **1. splnění**
  - kdo může plnit vedle dluž. /věř.?
  - kvintace
  - předmět plnění – záměna (dát něco jiného/ ke splnění) + možnost plnit částečně?
  - doba plnění + když není stanovena?
  - místo plnění – nepeněž. – D, peněž. – V
- **2. smrt/zánik jedné ze stran**
- **3. uplynutí doby / prekluze**
  - př. fixní závazek, nájem na dobu určitou

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zánik závazku

- **4. odstoupení od smlouvy**

- zákon/smlouva
- ne/podstatné porušení sml. povinnosti
- závazek zaniká od počátku
- možnost odstoupení při částečném plnění D
- co odstoupením nezaniká?

- **5. započtení**

- jednostranné – vzájemnost + PJ + způsobilost pohl.
- dohoda

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zánik závazku

- **6. výpověď**
  - závazek na dobu neurčitou+ nepřetržité/opakované plnění/zdržení se/strpět
  - výpovědní lhůta – obecná délka a význam
  - odlišnost od odstoupení
- **7. dohoda**
  - kumulativní novace
  - prominutí dluhu – vyvratitelná domněnka souhlasu D
  - dohoda o zrušení závazku
  - dohoda o narovnání
- **8. nemožnost plnění, 9. splynutí**

kupní smlouva (§ 2079)

co je to?

podstatné náležitosti

doktrýna titulu a modu – je ještě dnes zachována?

plnění povinností současně (§ 2079/2) -> přechod nebezpečí škody na věci

způsoby ujednání kupní ceny + co když si strany její výši nesjednají?

Ize prodat věc, která neexistuje, popř. kterou nevlastním?

co když si kupující nepřeveze věc? (§ 2126)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

kupní smlouva - movitost

- jak odlišit koupi od smlouvy o dílo?
- co se myslí odevzdáním věci (§ 2087, 2088)? úprava při zásilkovém prodeji(§ 2090)
- dodatečné určení množství, jakosti – co když je kupující v prodlení s určením?
- co když prodávající dodá větší množství?
- prohlédnutí věci § 2119
- odpovědnost za vady
  - co je vada? absence dokladů
  - předčasné plnění a existence vady
  - vada zjevná (§ 2103) x vady skryta (2r)
  - následky včasného neoznámení vady kupujícím (§ 2111, 2112)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

kupní smlouva – odpovědnost za vady

- § 2104 – prohlídka věci a info v médiích
- práva z vad
  - odstranění vady/nová věc na náklady P(§ 2109)
  - oprava / sleva z kupní ceny
  - odstoupení od smlouvy
  - -> ne/podstatné porušení – kdo má právo volby? (§ 2106 + odst. 3, 2107)
  - kdy kupující nemůže vrátit věc/odstoupit od smlouvy? (§ 2110)
  - záruka (§ 2113)

nemovitost / vedlejší ujednání

- forma smlouvy
- špatná výměra pozemku
- lhůta pro oznámení vad – 5 let (§ 2129)
- **vedlejší ujednání:**
  - **výhrada vlastnického práva** – podmínky účinku vůči 3 os.
  - **výhrada zpětné koupě/prodeje** – 3r/10r
  - **předkupní právo** – možno sjednat jako věcné právo
  - **koupě na zkoušku** -3d/1r
  - **výhrada lepšího kupce** 3d/1r
  - **cenová doložka**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

prodej zboží v obchodě

- podnikatel + Nepodnikatel
- kdy se nabývá vl. právo?
- odpovědnost za vady – 2r, u použitého zboží možno krátit
- výskyt vady v prvních 6 měsících – vyvr.pr.dom.
- vada ne/odstranitelná/opakující odstranitelná
- dodání nové věci(výměna součásti)->odstoupení od smlouvy -> jsou-li neúměrné, odstranění vady -> přiměřená sleva

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

smlouva o dílo

co je to?

určení ceny díla, neuvedení ceny

co je dílo, vždy zhotovení/úprava/údrž. stavby

smrt/zánik O/Z

způsob provedení díla a možnost substituce

součinnost O, pr. kontrolovat průběh díla

provedení díla = dokončení a předání -> zaplacení ceny díla (platby ve splátkách)

cena podle rozpočtu a její možná změna

dílo s nehmotným výsledkem

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

smlouvy přenechávající věc do užití jiné osoby

- výprosa (§ 2189)
- výpůjčka
- zápůjčka (§ 2390)
- úvěr (§ 2395)
- Př.:Lze „půjčit“ peníze zápůjčkou i úvěrem? Jaké jsou rozdíly?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

smlouvy příkazního typu

- příkaz (§ 2430)
- zprostředkování
- komise
- obchodní zastoupení - § 2519

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Náhrada škody

- 2 druhy újmy – majetková x nemajetková
- prevence vzniku škod - § 2900
- hrozba vzniku škody – kdo odvrací?
- inf. povinnost a povinnost odvrátit škodu
- omluvitelné vzrušení mysli
- nutná obrana a krajní nouze

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

majetková újma/nemajetková újma

- skutečná škoda x ušlý zisk
- rozlišuje se z čeho vyplývající pov. škůdce porušil:
  - **Zákon** - subj. odpovědnost (domněnka nedbalosti) s možnostmi **liberace** (§ 2910)
  - **Smlouva** - objektivní odpovědnost s **liberačními důvody** (§ 2913)
  - **Dobré mravy** - subjektivní odpovědnost - úmysl
- způsoby náhrady + kdo volí způsob náhrady?
- nemajetková újma (zdraví/důstojnost/jméno)
  - náhrada = zadostičení

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

omezení povinnost k náhradě škody

- smluvní limitace a její zákonné omezení (§ 2896 a 2898)
- přijetí nebezpečí oběti
- varování před nebezpečím
- promlčí-li se právo na náhradu škody -> bezdůvodné obohacení (§ 2919)
- zvláštní skutkové podstaty (2920-2950) – např. škoda způsobená zvířetem, radou, provozem závodu, na věci převzaté, odložené(x vnesené)
- spoluúčast poškozeného (§ 2918)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Potrhaný „poštovský“ panáček

- Př.: Pan Trhač má roztomilého rotvajlera, který nemá rád pošťáky. Pan Trhač na vstupní vrátka umístil cedulku s nápisem: „Po vkročení na pozemek nehradím škodu na zdraví způsobenou psem“. Jednoho dne vstoupí pošťák na pozemek pana T, aby mu vhodil písemnost do schránky u dveří.
  - ot. Bude pan T. odpovídat za škodu na zdraví pošťáka? Změnila by se situace, kdyby místo pošťáka na pozemek vstoupil zloděj a snažil by se odcizit sekačku z kůlny? A co kdyby zloděj chtěl po odhalení na pana T zaútočit a on by na něj poštvál psa? Odpovězte s užitím právní argumentace.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

způsob a rozsah náhrady

- způsob náhrady(tj. jak se škoda hradí)
  - majetková újma
  - nemajetková újma
- škoda způsobená více osobami
- rozsah náhrady (co se hradí)
  - náhrada při újmě na zdraví/životě
    - např. bolestné, náhrady ztrát na výdělcích (příjmy/důchody), sekundární oběti, pohřeb, výživa třetím osobám,
  - majetková újma –skutečná škoda / ušlý zisk
    - škoda zvláštní obliby
    - poranění zvířete – co když je operace dražší než hodnota zvířete?

další „formy“ nemajetkové újmy

- újma na narušené dovolené
- nekalá soutěž
- právo k firmě

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

bezdůvodné obohacení (§ 2991)

- obecná definice + demonstrativní výčet
- obohacený <-> ochuzený
- BO nění – např. 1. plnění dluhu, 2. obohacení jiného ve svůj zájem, 3. neplatnost PJ pro nedostatek formy, 4. dát druhému něco aby vykonal protiprávnost
- povinnost k vydání – poctivý/nepoctivý držitel

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jednání za podnikatele

- Jednání pověřené osoby (§ 430 NOZ)
- Vedoucí odštěpného závodu (§ 503 NOZ)
- Zaměstnanci a členové (org.) nezapsané do OR (§ 166 NOZ)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Principy firemního práva

- Co je to obchodní firma?
- Zásada firemní povinnosti
- Zásada nezaměnitelnosti
- Zásada pravdivosti
- Zásada jasnosti
- Zásada jednotnosti
- Jméno člověka v obchodní firmě
- Ochrana obchodní firmy
- Co když nabudu firmu jiné osoby? (např. koupí)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obchodní rejstřík a princip resjt.pr.

- Zákon č. 304/2013, o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob
- § 120 NOZ
- Rejstříkový soud – příslušnost + 5ti denní lhůta a zákonná fikce
- Princip formální publicity - dostupnost
- Princip materiální publicity
- Deklaratornost zápisů (z toho určité výjimky)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Specifika postavení podnikatele

- Výkladová pravidla – obecná + zvláštní (§ 555 - 558 NOZ)
- Standart odborné péče
- Institut slabší smluvní strany x ochrana spotřebitele (nezaměňovat!!!)
- Nabytí vlastnického práva od nevlastníka

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zvláštní způsoby uzavírání smluv

- Veřejná soutěž o nejlepší nabídku (§ 1772 – 1779 NOZ)
- Veřejná nabídka (§ 1780 – 1784)
- Nabídka reklamou (§ 1732 NOZ)
- Adhézní způsob uzavření smlouvy (§ 1798-1801 NOZ)
- Obchodní podmínky (§ 1751 n. NOZ)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pojem

Opakování

a) obchodní společnosti

b) Družstva

- Účel korporace (! § 145 NOZ)-> kdo podnikatelskou činnost korporace vykonává?
- Vztah ZOK a OZ (§ 3)
- Důkazní břemeno (§ 4)
- Následky porušení due diligence
- § 7 odst. 2 ZOK – publikační pov. a.s. a s.r.o.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

korporace

- PO jenž má omezenou svéprávnost, je majetkoprávně samostatná, jejím základem je smlouva/y, a vzniká za účelem podnikání nebo za účelem správy vlastního jmění.
- Rozdíl od:
  - Svěřeneckého fondu (§ 1448n. NOZ)
  - Tiché společnosti (§ 2747 NOZ)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ustavení a vznik

- Ustavení tzv. zakladatelským právním jednáním
  - Musí mít písemnou formu (§ 6 ZOK)
  - Forma veřejné listiny (u kapitálových společností - § 8 ZOK)
  - Společenská smlouva, zakladatels. listina, stanovy
  - náležitosti: (§ 123 NOZ)
    - Sídlo – v ZPJ stačí obec + lze i byt
    - Název
- vznik: zápisem do OŘ -> návrh do 6ti měsíců
- Jednání před vznikem korporace

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zrušení a zánik x neplatnost OK

- Úprava v NOZ i ZOR
- Zrušení (§ 168, 172 NOZ a § 93 ZOK)
- -> likvidace – likvidátora povolává statutár či soud -> do 30ti dnů od skončení návrh. Na výmaz -> zánik
- Neplatnost OK (§ 128 – 131NOZ + § 92 ZOK)

Ústřední pojmy

- Základní kapitál - § 30 ZOK + f-ce + úprava u jednotlivých společností
- Vklad – peněžitý x nepeněžitý -> význam správce vkladu
- Podíl – kvalitativní a kvantitativní stránka
  - p.na likvid.zůstatku,
  - Podíl lze i spoluvlastnit – např. v družstvu
  - Převod podílu u jednotliv.korporací
- Vlastní kapitál

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pojmy - pokračování

- Nejvyšší orgán společnosti
  - Otázky zásadního významu
- Výkonný orgán společnosti = statutární org.
  - Day to day business
- Kontrolní orgán
  - S.r.o. – dualistický model
  - A.s. – dualistický x monistický model
- Smlouva o výkonu funkce (§ 59)
  - Podpůrně NOZ + pís. forma, nutné schválení
  - Účinky odstoupení
  - § 62 – povinnost vrátit odměnu při úpadku

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pojmy pokračování

- Péče řádného hospodáře (§ 51n. ZOK, § 159 NOZ)
  - Důkazní břemeno
  - Vyžaduje-li SS/zák. souhlas kontrol.org.s určitým PJ a chybí-li ->odpovědnost jednajících osob
  - Nedal-li souhlas staturání org.s PJ -> pr.dovolat se neplatnosti v subj. lhůtě 6měs./objektivní 10 let

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ručení společníků

- v.o.s
- k.s.
  - komanditista x komplementář
  - komanditní suma
- s.r.o. – solidarita ve výši v době vyzvání věřitelem
- a.s.
- ručení společníků za dluhy vzniklé po likvidaci společnosti

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ručení dalších osob

- vyloučení člena SO z výkonu funkce
- ručení při úpadku společnosti
- správce vkladu (§ 24 ZOK)
- zakladatel (§ 27 ZOK)
- ovládající osoba (§ 71 ZOK)
- ručení při náhradě škody (§ 159 odst. 3 ZOK)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Práva/povinnosti společníka

- Hlasovací právo
- Právo na informace a sdělení
- Právo na podíl na zisku / likvidačním zůstatku
- Právo na vypořádací podíl
- Vkladová povinnost
- Povinnost ručení
- Příplatková povinnost – s.r.o. abandonní právo
- Zákaz konkurence (§ 5 ZOK)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

S.r.O.

- Omezenost ručení
- Základní kapitál
- Možnost vlastnit několik podílů v jedné s.r.o.
=>rozdílnost kvalitativní stránky podílu
- Kmenový list (nesmí být kótován x a.s.)
- Orgány
- Finanční asistence

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Podíl v s.r.o.

- Zvýšení základního kapitálu – rozhodnutí VH je konstitutivní (2/3 většina)
  - Zvýšení z vlastních zdrojů
  - Převzetím vkladové povinnosti
- Snížení ZK – zápis v OR konstitutivní
  - Zveřejnění usnesení o snížení ZK + výzva věřitelům (90 denní lhůta)
- Převod podílu na společníka x na 3.osobu
- Přechod podílu
- Uvolněný podíl – když není do 3 měsíců prodán -> přechod na společníky/ snížení ZK

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vkladová povinnost

- Peněžité vklady – 30%
- Nepeněžité vklady
- Prodlení se splacením
  - Úrok z prodlení
  - Kaduční řízení

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Struktura

- Definice a pojmové znaky podnikání
- Jednání ZA podnikatele
- Firemní právo
- Obchodní rejstřík
- Specifika postavení podnikatele v závazkových vztazích
- Atypické způsoby uzavírání smluv a výkladová pravidla

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Opakování

- Neexistuje Obchodní zákoník
=>unifikace smluvních typů
=>unif. Obecného závazkového práva
=>jednotný základ úpravy právnických osob
- Zákon o obchodních korporacích–90/2012Sb.
- Nový „rejstříkový zákon“ – 304/2013 Sb.

Podnikatel

- Definice (§ 420) – důležité objektivní zdání!
- § 421
  - fikce podnikatele při zápisu do OR
  - vyvratitelná domněnka při živnosti
  - Příklad: Pan Balvan, advokát, si jde koupit do obchodu koupit počítač – kdy bude smlouvu uzavírat jako podnikatel? Kdy jako spotřebitel? Napadají vás nějaké výhody u obou variant?
- zahraniční osoby (§ 3024)
  - způsobilost k PJ – princip založení
  - přemístění sídla (§ 138 – 143) – vnitřní poměry včetně ručení dle ČR
  - svobody EU

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Podnikání

- Živnostenský zákon
  - OZ: „Má se za to, že podnik. je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiní *oprávnění dle jiného zákona*“
- živnostenské x *neživnostenské*
- ohlašovací (řemeslné | vázané | volné) x koncesované -> kdy vzniká oprávnění?
- podmínky podnikání – obecné (+) zvláštní
  - překážky – TČ, konkurz + zákaz činnosti dle TZ
- Přestupky – jak se jim bránit? Co musí rozhodnutí obsahovat?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jednání za podnikatele

- co je to právní jednání?
- opakování zastoupení
  - dobrá víra, rozpor v zájmech
  - možnost substituce, překročení jednatelského oprávnění
  - co je to opatrovnictví? Smlouva o zastoupení a plná moc?
  - co je to prokura?
- jednání pověřené osoby (§ 430)
- vedoucí odštěpného závodu (§ 503)
  - pobočka zapsaná do OR – nemá osobnost!
- zaměstnanci, členové org. nezapsaných v OR (§ 166)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Firemní právo

- co je to obchodní firma(§ 423)?
- firemní kmen + dodatky

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ